

Budget 2026

Nämnden för funktionsstöd

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Prioriterade områden	4
3	Mål	7
4	Uppdrag	8
4.1	Uppdrag från kommunfullmäktige	8
4.2	Uppdrag från nämnden	10
5	Ekonomiska förutsättningar	12
6	Resursfördelning.....	16
6.1	Fördelning av resurser	17

1 Inledning

Nämndens budget utgår från Göteborg Stads budget och nämndens genomförandeplan. Göteborgs Stads budget är det övergripande styrdokumentet för stadens utveckling. Lagstiftning och ekonomiska ramar är prioriterade framför andra styrande dokument. Utöver det innehåller nämndens budget prioriterade områden 2026 för att säkerställa grunduppdraget.

Arbetet med budget 2026 handlar om att skapa förutsättningar i verksamheterna för att utföra uppdragen inom ramen för lagstiftningen. Det innebär att styrning, uppföljning och kontroll från nämnden, förvaltningens arbete med struktur, systematik och organisationskultur ska skapa förutsättningar för att arbeta med kvalitet, arbetsmiljö och budget i balans.

Nämndens budget beskriver prioriterade områden, hur nämnden ska bidra till kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt fördelning av ekonomiska resurser inom nämndens ansvarsområde.

2 Prioriterade områden

Förvaltningen har tre prioriterade områden för 2026. Dessa områden beskrivs nedan. Förutsättningar för att lyckas med kvalitet i grunduppdraget är chefers förutsättningar och minskad sjukfrånvaro för kontinuitet i verksamheterna.

Kvalitet i grunduppdraget

Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att konkretisera kommunfullmäktiges mål och uppdrag för att utveckla grunduppdraget.

Nämnden har inför 2026 gett i uppdrag att *kvalitet i grunduppdraget och systematisk uppföljning inom förvaltningens verksamheter ska prioriteras på alla nivåer i organisationen. Nämnden ska säkerställa att det finns en öppen kultur där avvikelser, brister och förbättringsområden rapporteras och hanteras utan dröjsmål. Ett aktivt arbete för att motverka tystnadskultur ska bidra till transparens och till att nämnden får tillräcklig information för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Resultat och lärdomar från uppföljningar ska återkopplas löpande till nämnden.*

Utifrån nämndens uppdrag och kraven i Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) genomför förvaltningen arbete inom flera områden.

Inom området ledning och styrning genomförs åtgärder för att tydliggöra ansvar, uppdrag och stöd till chefer samt skapa en gemensam struktur för styrning och uppföljning i det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer i förvaltningen. Förvaltningen inrättar en samordningsgrupp för kvalitet, uppdaterar anvisningar, tydliggör årshjul för uppföljning och förstärker stöd till enhetschefer genom mentorskap, introduktion och tydligt verksamhetsstöd.

Inom området processer, rutiner och arbetssätt genomförs åtgärder för att säkerställa enhetliga och ändamålsenliga arbetssätt i hela förvaltningen. Det omfattar att tillgängliggöra den information som behövs på ett enkelt sätt, gå igenom och värdera befintliga processer, införa en gemensam egenkontrollplan, utveckla metodstöd och dokument och stärka strukturer för brukarforum, synpunktshantering, digital planering och dokumentationsstöd.

Inom området riskhantering, avvikelshantering och förbättringsarbete stärks det systematiska arbetet genom att säkerställa riskbedömningar vid insatser och inom patientsäkerhet samt införa ett nytt it-stöd för avvikelshantering. Det innefattar även likvärdiga arbetssätt för SAS, utveckling av metoder för aggregerad analys av avvikelser och uppföljning av lex Sarah-rapporter samt ett ökat fokus på kontinuerlig analys, uppföljning och lärande.

Inom området samverkan genomförs åtgärder för att tydliggöra ansvar, rutiner och kompetens i gränssnitten mellan utförare, hälso- och sjukvård och myndighet. Detta inkluderar överenskommelser om samverkan med äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, säkerställande av rätt kompetens i hälso- och sjukvårdsinsatser, utveckling av mobila arbetssätt, digital signering, förbättrade delegeringsprocesser och tydligare uppföljning av myndighetsutövningens ansvar.

Inom området dokumentation, uppföljning och analys genomförs åtgärder för att stärka kvaliteten i social dokumentation, egenkontroll och rapportering till nämnden. Det omfattar kvalitetsrapporter på enhetsnivå som en utgångspunkt för uppföljningen i förvaltningen, utökad rapportering med hjälp av kvalitetsindikatorer, systematisk uppföljning av beslut och åtgärder samt utveckling av arbetssätt för analys på flera nivåer för att skapa en tydlig kedja från

dokumentation till uppföljning.

Inom området kompetens och bemanning genomförs åtgärder och utbildningsinsatser för att säkerställa att medarbetare och chefer har rätt kunskap och förutsättningar för kvalitetsarbetet. Det inkluderar utbildningar kopplade till kvalitetsarbetets helhet, genomförande av yrkesresan, utbildning i social dokumentation, språkstöd och språkombud, grundintroduktion med sin grund i arbetet enligt kompetensutvecklingsplaner samt insatser inom strategisk kompetensförsörjning. En sammanhängande introduktion för nya chefer tas fram, och HR arbetar närmare enheterna för att stödja i att utveckla medarbetarskapet och god arbetsmiljö.

I verksamhetsplaneringen fortsätter förvaltningen säkerställa att brukarnas synpunkter och erfarenheter tas tillvara. Genom enhetliga rutiner för delaktighet och strukturerad uppföljning integreras brukarnas behov i verksamhetsutvecklingen, och alla enheter säkerställer forum för delaktighet i enlighet med nämndens uppdrag.

Det samlade arbetet syftar till att säkerställa kvalitet i grunduppdraget så att brukare får det stöd de har rätt till och att verksamheterna arbetar enligt ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med SOSFS 2011:9. Arbetet innebär att uppföljning, egenkontroll och analys genomförs löpande och att chefer och medarbetare ges förutsättningar att fullgöra sina uppdrag.

Chefers organisatoriska förutsättningar

I Göteborg Stad definieras chefers organisatoriska förutsättningar som de strukturer, krav och resurser som omger cheferna i deras arbete. Arbetet med chefers organisatoriska förutsättningar behöver värderas i relation till uppdraget om att minska administration. Inom ramen för chefers organisatoriska förutsättningar fortsätter förvaltningen arbetet med områdena nedan.

- Chefsuppdragets omfattning och samsyn kring hur vi organiserat oss, mål och resurser
- Tillgång till stöd från kollegor, chef och stödfunktioner
- Arenor för dialog och kommunikationsvägar - tillgång till kollegor, chef, beslutsfattare
- Antal medarbetare per chef - möjlighet till nära ledarskap

Under 2026 fortsätter förvaltningen att stärka chefers organisatoriska förutsättningar för att möjliggöra ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och möjlighet till nära ledarskap. Arbetet omfattar samtliga fyra delar av chefers organisatoriska förutsättningar: chefsuppdragets innehåll, tillgången till stöd, arenor för dialog och kommunikation samt förutsättningarna för ett nära ledarskap.

Chefsuppdraget omfattar ansvar för kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi. För att kunna fullgöra detta ansvar krävs att uppdraget är tydligt definierat och att arbetsbelastningen är rimlig. Förvaltningen behöver därför fortsatt arbeta med uppdragets omfattning och analysera vilka delar som kan förenklas, omfördelas eller avlastas. Detta inkluderar en prövning av administrativa krav och hur dessa kan utformas så att de stödjer chefers möjligheter att arbeta enligt föreskriftens krav på planering, uppföljning och utveckling.

Chefers närvaro i verksamheten är en central del av det systematiska kvalitetsarbetet och en förutsättning för att kunna tydliggöra riktning, följa upp arbetet, ge återkoppling och stödja medarbetare i det dagliga uppdraget. Närvarande ledarskap är också viktigt för att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs systematiskt och att verksamheten utvecklas i linje med uppsatta mål.

Förvaltningen arbetar därför vidare med de faktorer som begränsar chefers möjligheter till närvaro i verksamheten, exempelvis arbetsmängd, administrativa krav eller otydliga processer, och identifierar åtgärder som kan skapa mer tid för dialog, återkoppling och planering.

Arbetet innefattar även en fortsatt utveckling av stöder runt chefer. En tydlig ansvarsfördelning mellan stödprocesser och linjen är en förutsättning för att chefer ska få ändamålsenligt stöd i frågor som rör kvalitet, personal, arbetsmiljö och ekonomi. Förvaltningen fortsätter därför att tydliggöra vilka delar av stödet som ska utföras av stödfunktionerna och vilka som ligger i linjen, samt hur stödet kan utformas för att minska belastningen på chefer.

Minskad sjukfrånvaro

Förvaltningen har fortsatt en hög sjukfrånvaro jämfört med övriga staden och med motsvarande sektorer. Under det senaste året har dock en liten minskning skett. Den korta sjukfrånvaron ligger i nivå med jämförbara förvaltningar, medan den långa sjukfrånvaron fortsatt är hög och utgör den främsta förklaringen till den höga sjukfrånvaron.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron bedrivs nära enhetschefer och medarbetare, eftersom orsakerna varierar och insatserna behöver anpassas utifrån det. Förvaltningen arbetar med tidiga insatser och har förstärkt stödet till chefer i deras rehabiliterings- och prerrehabiliteringsarbete.

Förvaltningen fortsätter att göra åtgärder för att förbättra förutsättningarna för cheferna att följa upp arbetsmiljö och sjukfrånvaro på sina enheter. Det omfattar bland annat en översyn av antalet medarbetare per chef och andra faktorer som påverkar möjligheterna till ett närvarande ledarskap.

Därutöver pågår arbete med att stärka strukturen i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom revidering av SAM-hjulet. Ett tydligare och mer användbart arbetssätt bedöms kunna bidra till förbättrade arbetsmiljöförutsättningar och på sikt lägre sjukfrånvaro.

3 Mål

Nämnden har fått de mål som gäller för mandatperioden för samtliga nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad. Förvaltningen kommer att arbeta med målen i enlighet med nämndens genomförandeplan.

- Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet
- Segregationen i Göteborg ska brytas
- Göteborg ska klara kompetensförsörjningen
- Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist
- Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald
- Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov
- Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

4 Uppdrag

Nedan beskrivs omhändertagande av uppdrag från kommunfullmäktiges budget 2026 och nämndens genomförandeplan 2026. Uppdragen kommer följas upp inom ramen för uppföljningsrapporter och årsrapport.

4.1 Uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Omhändertagande
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att arbeta in långsiktiga ekonomiska, ekologiska och sociala risker i samband med den årliga samlade riskbilden.	Förvaltningen avser att arbeta fram nytt arbetssätt kring samlad riskbild under 2026 och återkommer till nämnden inför 2027.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att i samverkan med stadsfastighetsnämnden genomföra åtgärder för att få fler att välja cykel för att pendla till arbetet. Arbetet ska ske utifrån lokala förutsättningar och behov. Lokala arbetstagarrepresentanter ska involveras i genomförandet. Återrapporteringen ska ske till respektive nämnd/bolagsstyrelse.	Förvaltningen ser över möjligheten till att utöka cykelparkeringar nära verksamhet och kontor samt möjlighet till att ladda batterier till elcykel säkert på arbetsplatsen.
Nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka grundbemanningen av tillsvidareanställd personal genom att minska antalet visstidsanställda.	Nämnden kommer inom ramen för bemanningsarbetet genomföra åtgärder som syftar till att utveckla nya samarbetsområden och att etablera och implementera förbättrade arbetssätt. Dessa insatser förväntas bidra till en successiv minskning av visstidsanställningar och därmed stärka grundbemanningen av tillsvidareanställd personal.
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden, grundskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att påskynda arbetet med att uppnå det lönepolitiska ställningstagandet och jämställda löner.	Nämnden har sedan 2021 arbetat för att uppnå det lönepolitiska ställningstagande och jämställda löner, såväl inom förvaltningen som i relation till staden som helhet. Skillnader identifieras fortsatt genom en årlig lönekartläggning, där analysen ligger till grund för vilka grupper som prioriteras i löneöversyn 2026.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att upplåta de förtidsröstningslokaler och vallokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg.	Selma Lagerlöfs Center och Kustgatan 10 kommer att vara vallokaler. Förvaltningen har dialog med valnämnden kring om Selma Lagerlöfs Center även ska vara lokal för förtidsröstning.

Uppdrag	Omhändertagande
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att, utifrån sina specifika förutsättningar, säkerställa cirkulär hantering av inventarier och arbetskläder. Göteborgs Stads Leasing AB ska i samverkan med stadsmiljönämnden leda och stödja arbetet.	Förvaltningen avser att främst fokusera på cirkulär hantering av inventarier och IT-produkter. Standardiserade inredningar vid nystart av verksamheter planeras, i första hand genom återbruk. Utredningsarbete avseende cirkulär hantering av arbetskläder är påbörjat.
Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utveckla delaktigheten och inflytandet för hyresgäster i bostäder med särskild service och brukarrepresentanters inflytande vid om- och nybyggnation. Återrapporteringen ska ske till nämnden för funktionsstöd.	Nämnden avser att utveckla delaktigheten och inflytandet genom aktiviteter som brukarrevisioner vid nybyggnation för erfarenhetsåterföring, dialog med rådet för funktionsstödsfrågor och workshops inför framtagande av rumsfunktionsprogram.
Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, inom LSS, använda rättspraxis som miniminivå och där individuella behov styr vilka insatser som beviljas. Inspiration ska hämtas från goda exempel från andra kommuner. Nämnden ska följa utvecklingen av kostnader och beviljade insatser. Återrapporteringen ska ske till nämnden för funktionsstöd.	Uppdraget omhändertas genom att förvaltningen utreder möjligheten till insats utan behovsprövning (IUB), analyserar befintliga beslut såsom avlösarservice samt granskar styrande dokument för att säkerställa rätt innehåll och tillämpning.
Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna utreda hur gränssnittet mellan nämnderna kan hanteras så att stödet till barn och familjer med komplex problematik kan förbättras. Återrapporteringen ska ske till nämnden för funktionsstöd.	Gränssnittsgruppen kommer kartlägga hur vi beviljar insatser och utveckla samverkan med utförare och socialnämnder.
Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med äldre samt vård- och omsorgsnämnden utreda hur isolering och ensamhet kan motverkas hos personer som haft daglig verksamhet men fyllt 65 år. Återrapporteringen ska ske till nämnden för funktionsstöd.	Nämnden avser, i samverkan med äldre samt vård- och omsorgsnämnden, att fortsätta implementeringen av träffpunkten Mötas och må bra samt stadens frivilligcentraler. Med utgångspunkt i den tidigare utredningen om förebyggande arbete mot ofrivillig ensamhet ska förvaltningen vidare analysera hur personer som haft daglig verksamhet men fyllt 65 år kan ges förutsättningar att undvika isolering och ensamhet.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att utifrån 2025 års analyser av inköp i Göteborgs Stads spendrapport och miljöspendrapport inarbeta förbättringar avseende kostnadsmedvetenhet, långsiktighet och hållbarhet med mål om att minska konsumtionen i ordinarie arbete och uppföljning. Inköps- och upphandlingsnämnden ska bistå i detta arbete.	Uppdraget omhändertas genom riktade informationsinsatser till verksamheter för ökad kostnads- och miljömedvetenhet. Pilot med årshjul för regelbundna inköp av förbrukningsartiklar kommer att prövas för att undvika kostsamma småinköp. En fördjupad analys av kostnader för utförande i egen regi jämfört med köpta insatser kommer att ge underlag för kostnadseffektiv verkställighet av beslut.

Uppdrag	Omhandertagande
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att understödja och bidra till Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020–2030	Förvaltningen deltar i samverkansgrupp tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, äldre vård- och omsorgsförvaltningen, socialförvaltningarna och Framtidenkoncernen för arbetet med uppdraget.

4.2 Uppdrag från nämnden

Uppdrag	Omhandertagande
Nämnden får i uppdrag att genomföra en Funktionsstödsdag även under 2026 för att synliggöra mångfalden av stöd, insatser och verksamheter som bidrar till att personer med funktionsnedsättning kan leva självständiga liv och delta fullt ut i samhället.. Syftet är att öka kunskapen om de olika stödformer och verksamheter som finns inom funktionsstödsområdet samt att lyfta fram brukarnas erfarenheter och perspektiv. Dagen ska bidra till ökad delaktighet, stärkt samverkan mellan olika aktörer och spridning av goda exempel från både stadens verksamheter och idéburna organisationer. Politiker, brukare, medarbetare och civilsamhällets aktörer ska mötas i dialog för att tillsammans utveckla förståelsen för behov, utmaningar och möjligheter inom funktionsstödsområdet. Dagen ska planeras och genomföras i nära dialog med brukare och deras anhöriga samt i samarbete med civilsamhället och andra relevanta aktörer.	Funktionsstödsdagen kommer att genomföras under hösten 2026.
Kvalitet i grunduppdraget och systematisk uppföljning inom förvaltningens verksamheter ska prioriteras på alla nivåer i organisationen. Nämnden ska säkerställa att det finns en öppen kultur där avvikelser, brister och förbättringsområden rapporteras och hanteras utan dröjsmål. Ett aktivt arbete för att motverka tystnadskultur ska bidra till transparens och till att nämnden får tillräcklig information för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Resultat och lärdomar från uppföljningar ska återkopplas löpande till nämnden.	Förvaltningen arbetar med flertalet åtgärder för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Dessa åtgärderna beskrivs i nämndens budget under det prioriterade området kvalitet i grunduppdraget.

Uppdrag	Omhändertagande
Nämnden ska prioritera att utredningar enligt Lex Sarah hanteras skyndsamt och med hög kvalitet för att säkerställa rättssäkerhet och god omvårdnad för brukarna. Förvaltningen ska säkerställa att rutiner och kompetens finns för att upprätthålla kvalitet i både utredning och återkoppling samt att erfarenheter används i det systematiska förbättringsarbetet.	Förvaltningen har tillfört resurser för att utöka SAS med syfte att minska utredningstiden och arbetar även med att säkerställa likvärdigt arbetssätt. Arbetet är en del i att stärka det systematiska kvalitetsarbetet.
Kompetensutveckling ska prioriteras brett i utförandeorganisationen med särskilt fokus på spetskompetens inom missbruk, psykiatri, Alternativ kompletterande kommunikation och kunskap inom autismspektrat	Förvaltningens breda satsning på kompetensutveckling innefattar särskilt införandet av Yrkesresan Bas funktionshinder. Det är en introduktion och kompetensutveckling för alla tillsvidareanställda medarbetare i brukarnära verksamhet och utgår från bästa tillgängliga kunskap. Kurserna behandlar regelverk, funktionsnedsättningar (tex autism), kommunikation (tex AKK) och pedagogiska arbetssätt på grundläggande nivå. Under 2025 har förvaltningen påbörjat arbete med att ta fram process och modell för hur förvaltningen ska säkerställa att kompetensutvecklingsinsatser på fördjupad- och spetsnivå genomförs utifrån verksamhetens behov för säkra kvalitet.

5 Ekonomiska förutsättningar

Ekonomiskt nuläge till och med oktober 2025

Resultatet till och med oktober för förvaltningen som helhet visar ett överskott på 114,9 mnkr vilket motsvarar 2 procent av kommunbidraget.

De viktigaste avvikelser i utfall för perioden är:

- kostnader för köpta platser: -24,9 mnkr
- expansionsmedel som inte har nyttjats än: + 27,8 mnkr
- personalkostnader inklusive sociala avgifter: +27,7 mnkr
- förvaltningsgemensam reserv: + 33,3 mnkr
- lägre IT-kostnader än budgeterat: + 15,7 mnkr.

Nämnden fastställer en positiv prognos för helåret på 130 mnkr.

Prognosen bygger på en bedömning om att den förvaltningsgemensamma bufferten på 40 mnkr inte kommer att nyttjas under året. Syftet med en central buffert är att ge nämnden möjlighet att möta upp ekonomiska utmaningar och risker som kan uppstå under året och vars omfattning inte är känd vid framtagandet av budgethandlingen. Dock prognostiserar utföraravdelningarna tillsammans med avdelningen myndighet sammantaget ett överskott om drygt 40 mnkr, vilket innebär att bufferten finns kvar när året är slut.

Vidare prognostiserar kostnaden för de kommundemensamma tjänsterna vara lägre än budgeterat med cirka 20 mnkr på grund av minskat antal medarbetare i förvaltningen. Även expansionsmedel bedöms hamna på ett överskott om cirka 20 mnkr för helår.

En rak framräkning av nämndens utfall för perioden skulle kunna indikera en något högre helårsprognos. Dock genomför nämnden flera satsningar på kvalitet, arbetsmiljö och ökad verkställighet som innebär ökade kostnader under resterande delen av året.

Ekonomiskt läge 2026

Den ekonomiska utvecklingen under 2025 präglades av fortsatt lågkonjunktur i svensk ekonomi. Enligt Konjunkturinstitutet (KI) befann sig Sverige i ett konjunkturläge där tillväxten var svag och återhämtningen bromsades av hög kostnadsutveckling, begränsad konsumtion och svag arbetsmarknad. KI bedömde att lågkonjunkturen skulle bestå till och med 2026 och att en mer tydlig återhämtning först kunde förväntas efter 2027. Även Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) redovisar i sin ekonomirapport att den kommunala och regionala sektorn går in i 2026 med ett fortsatt ansträngt ekonomiskt utgångsläge. Den samlade bilden understryker behovet av ett fortsatt fokus på kostnadskontroll, effektiv resursanvändning och prioritering av kärnverksamheter inom välfärden, samt att ekonomiska avvägningar blir avgörande för att upprätthålla en långsiktigt hållbar ekonomi.

Budgetförutsättningar

Göteborgs stads budget för 2026 beslutades den 6 november i kommunfullmäktige. Nämnden för funktionsstöd tilldelas 5 983,9 mnkr i kommunbidrag för år 2026 inklusive 2,5 mnkr för arbetstidsinnovationer och 4,25 mnkr för lönesatsning enligt politiskt ställningstagande. Budgetramen utgår ifrån 2025-års nivå uppräknad med prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket för 2025 är tre procent och

motsvarar 174,6 mnkr.

Utöver detta har utbildnings- och välfärdsnämndernas ramar justerats med befolkningsförändringar. I ramen ingår tillskott för uppskattat befolkningsökning med 9,5 mnkr. Beräkningarna baseras på prognostiserat demografisk utveckling i staden och utgår från att det finns ett direkt samband mellan antal invånare och behovet av insatser inom nämnden för funktionsstöd.

Nämnden för funktionsstöd har sedan 2021 tilldelats expansionsanslag för utbyggnad av bostäder med särskild service (BmSS). Syftet är att stödja både utbyggnaden av nya bostäder och verkställighet genom ramavtalsköp. Kalkyl för behovet av expansionsmedel för budgetår 2026-2028 bygger på nämnden för funktionsstöds lokalbehovsplan 2025 som innehåller bedömning av nuvarande och kommande behov av bostäder med särskild service, hur många lägenheter som kommer att nyproduceras och hur många nya platser som beräknas köpas inom ramavtal för BmSS. Ramtilldelning avseende expansionsanslaget för 2026 motsvarar 64 mnkr. Den tar inte hänsyn till helårseffekt av 2025-års expansion då den effekten hanteras först i samband med uträkning av budgetramar för 2027.

Vidare ingår bland annat en justering från äldre- samt vård och omsorgsnämnden med anledning av borttagen 65-årsgräns med 6 mnkr, medel för ett utökad anhängigtöd med 2,9 mnkr samt överföring från kommunstyrelsen avseende medel för utvecklingsinsatser inom funktionshinderområdet med 0,7 mnkr

En fortsatt minskning av administrativa arbetsuppgifter och kostnader ska genomföras och rapporteras under året. Besparingen ska även innefatta lednings- och styrningsarbete och marknadsföring och innebär ett avdrag i budgeten med 14,0 mnkr.

Budgeten kan komma att ändras under året, eftersom kommunstyrelsen ska besluta om kompletteringsbudget vid tre tillfällen under 2026

Ekonomiska satsningar

Arbetet med budget 2026 handlar om att skapa förutsättningar i verksamheterna för att utföra uppdragen inom ramen för lagstiftningen. Budgetförutsättningarna behöver därför säkra upp tillräckligt god kvalitet, bra arbetsmiljö och budget i balans. I budget 2026 föreslår förvaltningen följande satsningar som innebär resurstilldelning:

- Kvalitetsstärkande åtgärder

Efter att det uppdagades brister på ett av BmSS-boendena genomförde förvaltningen fördjupade egenkontroller på trettio enheter där det skulle kunna finnas risk att brukare inte får det de har rätt till. Resultatet av de fördjupade egenkontrollerna ska bidra till förvaltningens systematiska kvalitetsarbete och utgöra underlag för fortsatt utveckling, prioritering och styrning, såväl på enhets- och verksamhetsnivå som på förvaltningsövergripande nivå. För att säkerställa att det finns ett ekonomiskt utrymme för att arbeta med åtgärderna, utöver verksamheternas budgetramar, avsätter nämnden 10 mnkr förvaltningscentralt. Även förstärkning med två SAS-tjänster (socialt ansvarig samordnare) samt utökad bemanning inom HSL-insatser genomförs under 2026.

Vidare avser nämnden att utöka arbete kring brukare med samsjuklighetsproblematik för att bättre möta målgruppens komplexa behov. Brukare med samsjuklighet – exempelvis samtidig psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, beroendeproblematik eller somatiska tillstånd – uppvisar ofta ett omfattande och varierat stödbehov som kräver både individanpassade insatser och ett samordnat arbetssätt över flera professioner och verksamhetsområden. Utvecklingsarbetet genomförs för att förbättra kvaliteten i

förvaltningens stöd och för att möta de ökade krav och behov som följer av att allt fler brukare har komplex samsjuklighet som kräver tvärprofessionella och samordnade insatser.

- Chefers organisatoriska förutsättningar

Förvaltningen fortsätter under 2026 att stärka chefers organisatoriska förutsättningar där strukturer, krav och resurser ska skapa möjligheter för ett mer hållbart och närvarande ledarskap. En viktig del av detta arbete är att säkerställa att chefer har rimliga ekonomiska, administrativa och strategiska stödresurser för att kunna fullgöra sitt ansvar för kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi i enlighet med Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Utökningen med ytterligare tio nya enhetschefer och en verksamhetschef under 2026 innebär färre medarbetare per chef och därmed förbättrade förutsättningar för närvarande ledarskap. Förstärkning med en utvecklingsledare fastighet kommer att avlasta chefer i projektledning vid uppstart, omflytt och avveckling av enheter. Vidare tillförs två koordinatörer för välfärdsteknik och två IT-administratörer telefoni för att minska den operativa belastningen på chefer och frigöra tid för kärnuppdraget.

Därutöver förstärks utförarverksamheterna med funktioner såsom schemaplanerare, bemanningscontroller, metodutvecklare och verksamhetsutvecklare som skapar bättre förutsättningar för kostnadseffektiv bemanning och likvärdiga arbetssätt.

- Ökad verkställighet

Under 2026 förstärker förvaltningen arbetet med att öka verkställigheten och minska antalet icke verkställda beslut, i syfte att än bättre möta lagstiftningens krav och tillgodose brukarnas behov. En tredje enhet inom korttidsboende enligt SoL etableras på Byalagsgatan för att utöka kapaciteten och förbättra tillgången till insatser för målgruppen. Vidare sker en utökning av antalet socialsekreterare för att öka handläggningskapaciteten, säkerställa skyndsam bedömning och skapa bättre förutsättningar för uppföljning av beslut. För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet tillsätts två koordinatörer med inriktning förebyggande arbete samt fler föräldrastödjare.

Ekonomiska utmaningar och risker

Nämnden har under 2023 och 2024 genomfört flera ekonomiska åtgärder för att uppnå en budget i balans. Detta arbete har skapat förutsättningar för en mer långsiktigt hållbar ekonomi, där det inom nämndens ram nu finns visst utrymme för både utveckling och nödvändiga satsningar. Samtidigt kvarstår ett antal särskilda utmaningar och risker i budgetförutsättningarna som kan få betydande påverkan under 2026, vilka sammanfattas nedan:

- De flesta prognoser på nationell nivå förutsätter fortsatt återhämtningen i samhällsekonomin med lägre inflation och räntor. Risk finns dock att händelser i omvärlden påverkar negativt, vilket kan leda till försämrat samhällsekonomiskt läge och därmed sänkta skatteintäkter eller ökade kostnader för kommunen. Även om den positiva utveckling förväntas bestå är det viktigt att ha en beredskap för att förändringar på kommunnivå kan påverka även nämndens budgetram eftersom marginalerna i stadens budget är relativt små.
- Gränssnittsarbete, det vill säga samverkan mellan socialnämnderna inom områden hemlöshet, samsjuklighet, barn och unga samt borttagen 65-års gräns, har inneburit ökade kostnader för nämnden sedan 2023. Det finns numera framtagna strukturer för dialog och samverkan. Vidare har budgetmedel flyttats mellan de berörda socialnämnderna där dessa varit

överens om att ärenden överförs utifrån målgruppsdefinitionen i reglemente utan budgetkompensation. Nämnden för funktionsstöd berörs av alla gränssnittsområden vilket innebär en ekonomisk risk för högre kostnader än budgeterat vid övertagandet av kostsamma ärenden som nu ligger i annan förvaltning. Samtidigt kommer förvaltningen lämna ifrån sig ärenden vilket innebär behov av uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna för staden som helhet. Eftersom det handlar om bedömningsfrågor kommer gränssnittsarbete att fortgå i några år framöver.

- Nämnden för funktionsstöd har sedan 2021 tilldelats expansionsanslag för utbyggnad av bostäder med särskild service (BmSS). Genom att expansionsanslaget förts över från kommunfullmäktige till nämnden för funktionsstöd har även den ekonomiska risken för att hantera avvikelser mellan åren flyttats från stadennivå till nämnden. Eftersom reglering av de avvikelser som kan uppstå mot de tilldelade expansionsmedel görs två år senare, uppstår även svårigheter i ekonomistyrning och internkommunikation kring nämndens resultat under ett budgetår.
- Nämndens kostnadsutveckling påverkas av kommuninterna tjänster, såsom hyreskostnader, som ökar snabbare än det kommunala prisindexet (PKV). Även kommungemensamma tjänster (IT-kostnader) bidrar till ökade kostnader. Förändringar i hur kostnader fördelas mellan nämnder kan också påverka ekonomin mellan åren. Därtill belastas nämnden av att investeringsrelaterade driftskostnader inte är fullt finansierade i staden, samt av ökade lokalkostnader till följd av eftersatt underhåll.

Eget kapital

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning är det huvudsakliga syftet med nämndernas egna kapital att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden ska kunna möta de ekonomiska riskerna i form av oförutsedda kostnader som kan uppstå och som nämnden inte har vetskap om i samband med budgetarbete.

I bokslutsberedningen fastställer kommunstyrelsen årligen nämndernas ingående egna kapital utifrån de rekommenderade intervallen. Enligt beslut i bokslutsberedningen avseende 2024 fastställdes nämndens eget kapital till 100 miljoner kronor.

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning regleras även nämndens möjlighet att ianspråkta eget kapital, det vill säga sänka det ekonomiska målet till ett underskott. Utrymmet är normalt begränsat till 0,5 procent av omsättningen, vilket för nämnden för funktionsstöd motsvarar 29,9 mnkr. För 2026 har dock beslutats i kommunfullmäktiges budget att denna möjlighet fortsatt utgår. Det innebär att nämnden behöver godkännande av kommunstyrelsen för ianspråktagande av eget kapital. Beslut om användning av eget kapital tas av kommunstyrelsen i samband med kompletteringsbudgetarna.

6 Resursfördelning

Nämnden för funktionsstöd tilldelas 5 983,9 mnkr i kommunbidrag för år 2026 inklusive 2,5 mnkr för arbetstidsinnovationer och 4,25 mnkr för lönesatsning enligt politiskt ställningstagande. Förvaltningen har tagit hänsyn till ett antal organisationsförändringar och därefter har kostnader och intäkter indexerats upp till 2026 års nivå enligt nedan.

De svagt ökade pensionskostnaderna påverkar verksamheternas kostnadsutveckling genom bland annat ökat personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) för lönekostnader. Jämfört med det definitiva PO-pålägget för 2025 ökar PO med 0,42 procentenheter, från 40,24 procent till 40,66 procent. I enlighet med föregående år har förändringen inarbetats i nämndens ram 2026.

Nämnden har i sin budget för löneöversyn 2026 utgått ifrån industrins löneavtal som har satt "märket" till 6,4 procent över två år, 3,4 procent för 2025 och 3 procent för 2026. Detta har verksamheter kompenserats för med en uppräkningscentral avsättning för låglönesatsning om 3,5 mnkr samt 4,25 mnkr gällande ett lönepolitiskt ställningstagande fördelas dock ut till verksamheterna först efter att prioriteringarna i löneöversynen är fastställda och genomförda. Detta för att säkerställa att satsningen träffar rätt avseende prioriterade medarbetargrupper och befattningar.

Verksamheten får även kompensation för prisökningen 2026. Prisjustering för köpta platser inom bostad med särskilt service, insatser inom daglig verksamhet enligt LOV samt ökning av lokalkostnader görs med den uppräkningsfaktor som fastställs av kommunfullmäktige i beslut om budget, det vill säga 3,0 procent. Ökning av övriga verksamhetskostnader kompenseras med 2,5 procent medan köp av övriga insatser och tjänster från externa leverantörer kompenseras med omsorgsprisindex (OPI) på 3,6 procent.

Nämnden fortsätter arbete med att minska administration, det vill säga effektivisera processer eller ta bort arbetsuppgifter som innebär onödig administration. Detta för att prioritera om resurser till nämndens kärnverksamhet. Uppdraget med att minska administration behöver dock värderas i relation till nämndens arbete med chefers organisatoriska förutsättningar samt införandet av likvärdiga arbetssätt i förvaltningen.

Nämnden arbetar kontinuerligt med att skapa förutsättningar i verksamheterna för att utföra uppdragen inom ramen för lagstiftningen. Budgetförutsättningarna behöver därför säkra upp tillräckligt god kvalitet, bra arbetsmiljö och budget i balans. Ett antal prioriterade områden för 2026 har identifierats och medel avsätts i budgeten för att kunna genomföra dessa.

Vidare bedömer förvaltningen att det fortsatt föreligger ett behov av en central buffert om knappt en procent av ramen, vilket motsvarar 40 mnkr. Bufferten ger nämnden möjlighet att möta upp ekonomiska utmaningar och risker som kan uppstå under året och vars omfattning inte är känd vid framtagandet av budgethandlingen.

6.1 Fördelning av resurser

Nedan visas budget fördelat på kategorierna intäkter, kostnader och kommunbidrag. Uppgifterna om fördelning intäkter och kostnader är preliminära och säkerställs först när detaljbudget är klar.

Fördelning intäkter, kostnader och kommunbidrag

Tkr	2025	2026
Intäkter	1 150 384	1 174 543
Kostnader	-6 906 366	-7 158 501
Kommunbidrag	5 755 982	5 983 958
Resultat	0	0

Tabellen redovisar kommunbidraget, exklusive kommunbidragstillägg, som har tilldelats nämnden för 2025 i samband med den kompletterande budgeten, totalt ackumulerat 11,2 mnkr per november.

Budgetramar

Avdelning (mnkr)	Budget 2026	Andel av nämndens ram
Myndighet	2 542	42,5%
Utföraravdelning Centrum /Hisingen	1 578	26,4 %
Utföraravdelning Nordost /Sydväst	1 316	22,0%
Förvaltningsgemensamt och stödfunktioner	508	8,5 %
Buffert	40	0,7%
Total ram	5 984	100%